

- «Салық» ұғымымен «салық жүйесі» ұғымы тығыз байланысты. Мемлекетте алынатын салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлем түрлерінің, оны құру мен алудың нысандары мен әдістерінің, принциптерінің, салық заңдары мен салыққа қатысты нормативті актілердің, салық қызметі органдарының жиынтығы мемлекеттің салық жүйесін құрайды.

○ Салық тарихында салықтар- мемлекет кірісінің кең шыққан формасы деп танылады. Алғашқы салықтар «көмек» деген ұғымға ие болды. 17 ғасырдың бірінші жартысында кейбір елдер салықты мемлекеттің тұрақты кірісі деген ұғымды мойындаған жоқ. Елдер салықты тұрақты кіріс деп мойындағаннан кейін оны мемлекет кірісінің негізгі көзі деп санады. К.Маркстің айтуынша «салықтар- үкіметті тамақтандыратын апа сымары» деген.

- 1991 жылға дейін, яғни КСРО ыдырағанға дейін елде көбінесе экономиканы басқарудың әміршіл-әкімшіл жүйесіне, бағаларға қатаң мемлекеттік реттеуге сәйкес келетін салық жүйесі қызмет етті. Бюджеттің басты кіріс көздерінің бірі болған айналым салығы тіркелген бөлшек сауда және көтерме сатып алу бағаларын қолдануға және мемлекетті реттеп отыруға бағытталған болатын. Қазақстан егемендікке ие болғаннан кейін 1991-1995 жылдары қабылданған бірқатар заңдарға сәйкес республикада жаңа салық жүйесі қалыптасты.
- Қазақстан Республикасының Үкіметі 1995 жылдың басында салық реформасының ұзақ мерзімді тұжырымдамасын қабылдап, онда еліміздің салық жүйесі мен салық заңнамасын бірте-бірте халықаралық салық салу қағидаттарына сәйкестендіру көзделді. Осыған байланысты «Салық және бюджетке төленетін басқада міндетті төлемдер туралы» 1995 жылғы сәуірдің 24-інде Қазақстан Республикасы Президентінің заң күші бар жарлығы шықты. Енді бұрынғы 42 салықтар мен алымдар едәуір қысқартылып, олардың саны небәрі 11 болып қалды

Салық жеңілдіктері

Қазақстан республикасының Салық кодексі 151-8-ші баптағы қосымшаларына сәйкес

2013 жылдың қаңтарынан Арнайы Павлодар экономикалық аймағын қызметін құрауға орындайтын ұйымдардың салық өндірілуі :

Мүлік салығын есептеуі - 0 %

Кіріс салығының есептеуі - 0 %

Жер салығын есептеуі - 0 %

Салық қызметтері

қарызгерлік

Салықтар мемлекетті қажетті қаржы ресурстарымен қамтамасыз етеді

реттеуші

Салықтарды төмендету немесе көтергенде нақты экономика саласының дамуын ынталандырады немесе тоқтатады

қайта таратылған

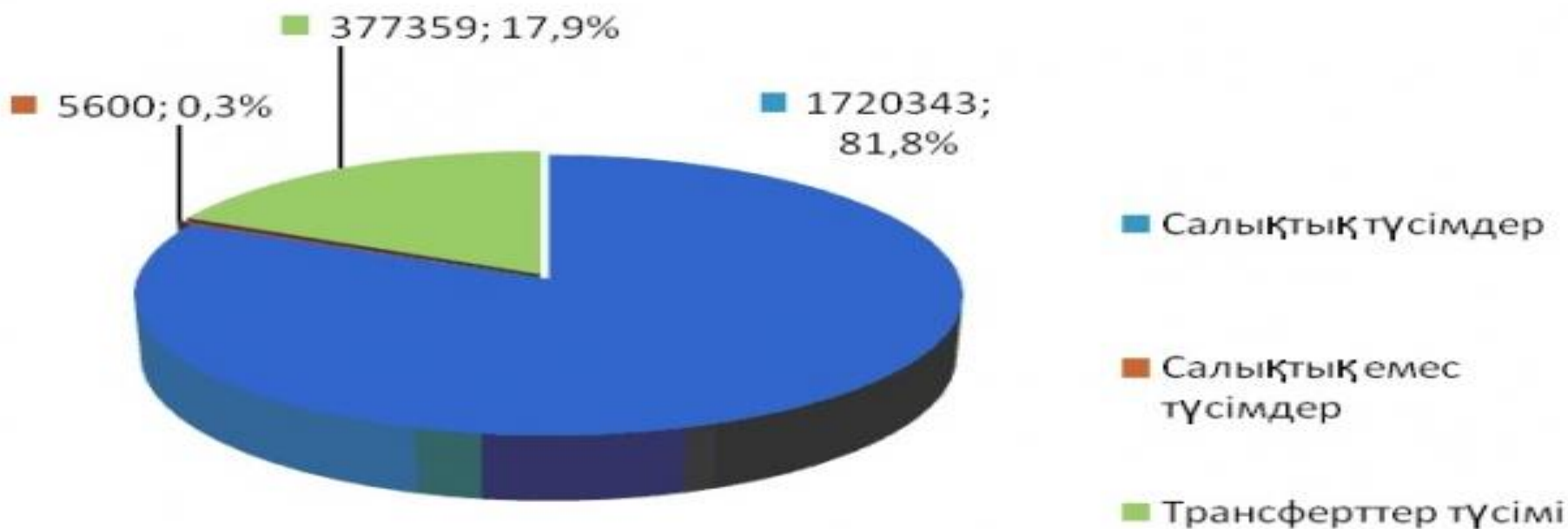
Бюджетте жиналған салықтар қоғамға қажетті бағдарламаларды қаржыландыруға жіберіледі

- Жаңа Салық кодексіндегі салықтардың, [салық](#) сипатындағы алымдардың тізбесі мыналарды құрайды:
- **Салықтар:**
- [Корпорациялық](#) табыс салығы
- Жеке табыс салығы
- Қосылған құнға салынатын салық
- [Акциздер](#)
- Жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары мен арнаулы төлемдері
- [Экспортқа](#) шығарылатын шикі мұнайға салынатын рента салығы
- [Әлеуметтік салық](#)
- [Жер салығы](#)
- [Көлік](#) құралдарына салынатын салық
- [Мүлік](#) салығы
- ҚР жасалған келісім-шарттары бойынша өнімді бөлу жөніндегі үлесі

- Салық салу объектісіне қарай салықтар тікелей және жанама салықтар болып жіктеледі.
Тікелей салықтар жалғаусыз немесе тікелей табысқа немесе мүлікке салынады.
Тікелей салықтарға мына салықтар жатады:
  - заңды және жеке тұлғалардың табысына салынатын салық;
  - мүлік салығы;
  - жер салығы;
  - бағалы қағаздармен жүргізілетін

Жанама салықтар-баға немесе тарифке үстеме түрінде белгіленген салық төлеушінің кірістері мен мүлкіне тікелей байланысты емес салықтар. Жанама салықтарға қосылған құнға салынатын салық, акциздер жатады. Жанама салықтарға сондай-ақ сыртқы экономикалық қызметтен түсетін түсімдер де (кеден баждары түріндегі, экспортқа және импортқа салынатын салық түріндегі кеден кірістері, ішкі рынокте сатылатын тауарлар бағасы мен олардың фактуралық құнының айырмасы)

Шағын және орта бизнеске салық салу көрсеткіші

ASTANA TV

- Катар, Малайя, Гон-Конг, Сингапур, Ирландия, Сауд Арабиясы, Жаңа Зеландия, Біріккен Араб Әмірліктері

Қазақстан - 28,6% (17 орын)

Қырғызстан - 68,9% (169 орын)

Тәжікстан - 85,9% (278 орын)

Өзбекстан - 98,5%

ЖАНААЛЫҚТАР

Жеке тұлғалардан түскен меншік салықтарының көлемі. ҚР аймақтары. Наурыз 2014 (млн.тг)

	Барлығы		Қорытынды өсім		ҚР көрсеткішінен үлес	
	2014/03	2013/03	2013/03		2014/03	2013/03
Қазақстан	7 667	7 272	105%	394	100%	100%
Алматы қ.	2 043	1 905	107%	138	27%	26%
Алматы обл.	973	882	110%	91	13%	12%
Астана қ.	688	713	96%	-26	9%	10%
ОҚО	524	485	108%	39	7%	7%
ШҚО	521	502	104%	19	7%	7%
Қарағанды обл.	447	453	99%	-6	6%	6%
Ақтөбе обл.	328	352	93%	-24	4%	5%
Жамбыл обл.	291	260	112%	31	4%	4%
Қостанай обл.	275	271	101%	3	4%	4%
Павлодар обл.	266	213	125%	54	3%	3%
Атырау обл.	252	233	108%	19	3%	3%
БҚО	243	195	125%	48	3%	3%
Маңғыстау обл.	239	231	103%	8	3%	3%
Қызылорда обл.	207	229	91%	-22	3%	3%
Ақмола обл.	205	195	105%	10	3%	3%
СҚО	165	154	107%	11	2%	2%

ҚР ҚМ СК мәліметтері негізінде САР есептеулері

Қазақстандағы салық салу

2015 жылғы DB Қазақстандағы салық салу - 17 орын

Салықтық немесе міндетті төлемдер	Төлемдер (саны)	Төлемдерге ескертпелер	Уақыт (сағат)	Номиналды салық ставкасы	Салық базасы	Жалпы салық ставкасы (пайдадан %)	Жалпы салық ставкасына ескертпелер
Пайдаға салынатын салық	1	онлайн ұсыну	75	20%	салық салынатын табыс	15.9	
Әлеуметтік салық	1	онлайн ұсыну	70	11%	міндетті зейнетақы жарналарды шығарғанда жалпы жалақы	11.2	
Мүлік салығы	0	онлайн ұсыну және басқалармен бірге төлеу	0	1,5%	мүліктің жылдық орташа қалдық теңгерімдік құны	1.4	
Қоршаған ортаны ластағаны үшін төлем	1	онлайн ұсыну	0	KZT 1731	қалдықтардың саны және жанармайды тұтыну	0.1	
Жер салығы	1	онлайн ұсыну	0	KZT 28.95 шаршы метр үшін	жер аумағы	0.1	
Көлік салығы	1	онлайн ұсыну	0	KZT 1731	көтергішлігі	0.0	
Қосылған құн салығы (ҚҚС)	1	онлайн ұсыну	43	12%	қосылған құн	0	енгізілген жоқ
Қызметкерге әлеуметтік қамсыздандыру үшін төлемдер	0	онлайн ұсыну және басқалармен бірге төлеу	0	10%	жалпы еңбекақы		ұстап қалады
Барлығы	6		188			28.6	

- Уақыт ағымының әсеріне, заман талабына сай қабылданған Салық кодексінде келесідей мәселелерді шешуге басты назар аударылған.
- **Біріншіден** , барлық шаруашылық субъектілеріне салықтандырудың тең жағдайын жасау.
- **Екіншіден** , кейбір жекелеген категориядағы салық төлеушілерге берілген жеңілдіктерді жою арқылы салық жүктемесін жеңілдету.
- **Үшіншіден** , салық заңдылығы жөніндегі барлық ережелер мен нормаларды тікелей қызмет ететін заң мөлшерінде біріктіру.
- **Төртіншіден**, салық заңдылығының тұрақтылығын қамтамасыз ету.